

INFORMASJONSHEFTE FOR NYE BØNDER I MIDT – GUDBRANDSDAL

Utarbeidet av landbrukskontoret i Nord-Fron, Midt-
Gudbrandsdal landbrukskontor og Statsforvalteren i Innlandet

Forord

Dette informasjonsheftet er ment som oppslagsverk for nye bønder i Nord-Fron, Sør-Fron og Ringeby. Heftet skal gi svar på en del spørsmål, blant annet om hvor en kan søke råd og støtte. Her kan en finne telefonnummer, e-postadresser og nettadresser slik at man selv kan søke videre for mer informasjon.

Vi som står bak heftet er landbrukskontoret i Nord-Fron, Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor og Statsforvalteren i Innlandet. Første utgave kom i 2007, og dette er en revidert utgave. Det var faglagene i landbruket i Midt-Gudbrandsdal (Primærnæringsutvalget) som først tok initiativ til dette infoheftet.

Dersom du har tanker om hvordan vi kan forbedre heftet, ta gjerne kontakt med landbrukskontoret i kommunen! Heftet blir oppdatert årlig. Heftet finnes også på nettsidene til landbrukskontorene

LYKKE TIL SOM NY BONDE!

Sør-Fron, februar 2024

Geir Johan Groven

Landbrukskontoret i Nord-Fron

Ragnhild Sperstad

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor

Anne Berit Grasbakken

Statsforvalteren i Innlandet

Forsidefoto: Storfe på beite i Samdalen

Foto: Anna Aasen Slåen

Innhold

Forord	2
1. Landbrukskontorene i Midt-Gudbrandsdal	5
Landbrukskontoret i Nord-Fron	5
Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor (MGL)	6
2. Lovverk og tilskuddsordninger	7
Nasjonale tilskuddsordninger	7
Landbruksfondet i Nord-Fron	8
Utviklingsfondet i Sør-Fron	8
Landbruksfondet i Ringebu	8
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) 2024	9
3. Gjødslingsplan	9
4. Statlig landbruksforvaltning	10
I fylket	10
Nasjonalt	10
5. Rådgivningstjenester i landbruket	11
Norsk Landbruksrådgiving SA (NLR)	11
For mjølkeprodusenter	11
For kjøttprodusenter	11
6. Avlsorganisasjoner	12
7. Faglag i landbruket	13
Primærnæringsutvalget i Midt-Gudbrandsdal	14
Bondelaget	14
Bonde- og Småbrukarlaget	14
Skogeierlag	14
8. Grunneierlag, beite- og gjeterlag	16
Nord-Fron	16
Sør-Fron	17
Ringebu	17
9. Fjellstyrene	18
10. Mottakere av råvarer fra landbruket	19
Mjølk	19
Slaktedyr	19
Korn	19
Potet	19

Egg	19
Tømmer	19
11. Leverandører av driftsmiddel til landbruket	20
Kraftfôr	20
Gjødsel og kalk, diverse driftsmidler	20
Maskiner og redskap	20
12. Regnskapskontor	21
13. Avløserlag.....	21
Fron avløserlag	21
Ringebu avløserlag	22
14. Kvalitetssystem i landbruket (KSL)	22
15. Mattilsynet	22
16. Veterinærvakt.....	22
17. Statens naturoppsyn (SNO), rovviltkontakter	23
18. Vakttelefon ved rovviltangrep mot beitedyr	23
19. Bondens nettverk	23
20. Beredskap	24
21. Kart.....	24
22. Opplæring og kurs	25
Videregående og høyere utdanning	25
Landbruksfaglige kurs og utdanninger	26
23. Andre organisasjoner	26
Norges Bygdekvinnelag.....	26
DEBIO	26
Godt Bondevett	26
Hanen.....	27
Bondens Marked	27
Gudbrandsdalsmat.....	27
Inn på tunet.....	27
REKO-ring	27
24. Lover og forskrifter	28
25. Aktuelle nettadresser.....	28

1. Landbrukskontorene i Midt-Gudbrandsdal

Landbrukskontoret i Nord-Fron

Landbrukskontoret i Nord-Fron kommune har ansvar for landbruksforvaltninga i kommunen.

Besøksadresse: Landbrukssenteret

Strandgata 54, 2640 Vinstra

Åpningstid: Mandag – fredag kl. 08.00 – 15.30

Kontaktinfo: Landbrukskontoret i Nord-Fron, Landbrukssenteret,
2640 Vinstra.

Tlf: 61 21 61 90

e-post: post@nord-fron.kommune.no

Landbrukssjef	Geir Johan Groven Alle dager	61 21 61 99/ 99245924
Landbruksrådgiver	Ole-Johan Kolseth Jobbar mandag, tirsdag, onsdag	61 21 61 98/ 91591838
Rådgiver	Nils Skurdal Jobbar mandag, tirsdag	61 21 61 95
Landbruksrådgiver	Oda Aulstad Kvisberg Alle dager	61 21 61 90
Landbruksrådgiver	Ingebjørg Jenssveen Alle dager	61 21 61 96 / 41644625

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor (MGL)

MGL er et interkommunalt selskap med ansvar for landbruksforvaltninga i kommunene Ringebu og Sør-Fron.

Besøksadresse: Kommunehuset i Sør-Fron

2647 Sør-Fron

Åpningstid: Mandag – fredag kl. 09:00 – 14:00

Kontakt saksbehandler for avtale

Kontaktinfo: Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor

Kommunevegen 1, 2647 Sør-Fron.

Tlf: 61 29 90 00

www.mglandbruk.no

postmottak@sor-fron.kommune.no

Landbrukssjef	Ragnhild Sperstad	47 90 27 00
Skogbruksrådgiver	Jostein Tromsnes	97 78 90 01
Jordbruksrådgiver	Øyann Brandstad	91 55 86 23
Jordbruksrådgiver	Gro Vestues Smestad	48 13 37 69
Jordbrukskonsulent	Helene Amblie Solerød	91 55 61 73
Jordbrukskonsulent	Anna Aasen Slåen	94 03 15 59
Miljø- og utmarksrådgiver	Konrad Skåravik Bryhn	99 27 58 43

Statsforvalteren sin regionstilling, Anne Berit Grasbakken, har kontorplass ved MGL, og arbeider med utviklingsoppgaver som gjelder alle tre kommunene i Midt-Gudbrandsdalen. Tlf. 61 26 61 47.

2. Lovverk og tilskuddsordninger

Landbrukskontorene tilbyr generell veiledning i landbruket med hovedvekt på disse ordningene:

- Konesjonslov - søknader om konsesjon, egenerklæring om konsesjonsfritak, bo- og driveplikt
- Jordlov - søknader om fradeling/omdisponering av landbruksareal, søknader om nydyrking m.m.
- Skoglov - skogfondsmidler, hogst i vernskog, bygging av landbruksveier m.m.
- Odelslov - bo- og driveplikt
- Forpaktingslov
- Gårdskart
- I tillegg saker etter forurensningsloven som gjelder landbrukseiendommer
- Motorferdsel i utmark, viltforvaltning, leiekjøringsordningen

Nasjonale tilskuddsordninger

Landbrukskontorene administrerer flere tilskuddsordninger i landbruket.

I oversikten nedenfor finner du sentrale tilskuddsordninger med søknadsfrist. Mer informasjon om ordningene finner du på landbruksdirektoratet.no. Her finner du også andre tilskuddsordninger og informasjon som er spesielt retta mot nye bønder.

Tilskuddsordning	Frist
Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket	15. mars og 15. oktober
Regionalt miljøtilskudd i jordbruket	15. oktober
Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel	1 år etter siste dag i perioden du søker tilskudd for
Tilskudd til tidligpensjon	Ingen frist
Landbruksmidler fra Innovasjon Norge	Ingen søknadsfrist, søknadene behandles fortløpende.
Drenering av jordbruksjord	Ingen søknadsfrist i Ringebru og Sør-Fron 1.oktober i Nord-Fron
Tilskudd ved produksjonssvikt	31. oktober. Før du søker må du gi kommunen beskjed om skaden, slik at de har mulighet til å kontrollere arealet på et tidspunkt der klimaskaden kan påvises.
Erstatning for sau drept av fredet rovvilt	1.november
Tiltak i beiteområder	15. mars. Retningslinjer for Ringebru og Sør-Fron Retningslinjer for Nord-Fron
Tilskudd til drift av beitelag	15.november
Tilskudd til tettere skogplanting som klimatiltak	25. november
Tilskudd til skogkulturtiltak (planting, ungsogpleie, markberedning)	1. desember
Tilskudd til drift i vanskelig terreng (taubane, hest)	Fortløpende
Tilskudd til vegbygging	Fortløpende
Tilskudd til skoggjødsling som klimatiltak	15. september
Tilskudd til miljøtiltak i skog	fortløpende

Landbruksfondet i Nord-Fron

Landbruksfondet i Nord-Fron er et kommunalt fond som er opprettet for å styrke landbruket i kommunen. Fondet blir tilført midler gjennom årlige overføringer fra det kommunale budsjettet. Hele kapitalen i fondet kan stå til disposisjon.

Det kan søkes tilskudd til følgende tiltak:

- Tilskudd til kjøp av melkekvote (statlig og privat kvote)
- Nydyrking (vilkår om at dyrkingsplanen er godkjent etter nydyrkingsforskrifta).
- Tilskudd til mindre tiltak ved generasjonsskifte (tiltak som faller utenfor IBU-ordningen)
- Investeringsstilskudd til ny drift på nedlagte gårdsbruk (vilkår om drift på bruket i minst 5 år)
- Tilskudd til andre formål og tiltak (for eksempel bygging av landbruksveier, innkjøp av aggregat til seterdrift m.m)
- Tilskudd til tilleggsnæringer i landbruket - både til nyetablering og eksisterende tilleggsnæringer

Søknad om tilskudd fra fondet sendes til utvalg for miljø, utmark og areal. Ordninga har ikke noe eget søknadsskjema. Søknadsfristen er årlig den 15. april.

Les mer om ordninga på <https://www.nord-fron.kommune.no/f/p1/i422d9bcc-c094-4790-8fd5-a7713163d3dd/vedtekter-for-landbruksfondet-i-nord-fron-kommune-vedteke-2042021.pdf>

Landbruksfondet i Sør-Fron

I Sør-Fron kan du søke tilskudd fra utviklingsfondet til fire ulike ordninger:

1. Nydyrking
2. Seterdrift
3. Kjøp av melkekvote
4. Rydding av nytt innmarksbeite
5. Tilskudd til andre landbrukstiltak
6. Tilskudd til mindre landbrukstiltak ved generasjonsskifte
7. Tilskudd til tilleggsnæringer i landbruket

Søknadsfristen er 20 april, og søknadsskjemaene for ordningene finner du på <https://mglandbruk.no/2021/08/18/soknadsfrister/>

Landbruksfondet i Ringeby

I Ringeby kan du søke tilskudd fra landbruksfondet til sju ulike ordninger:

8. Nydyrking
9. Seterdrift
10. Kjøp av melkekvote
11. Rydding av nytt innmarksbeite
12. Tilskudd til andre landbrukstiltak
13. Tilskudd til mindre landbrukstiltak ved generasjonsskifte
14. Tilskudd til tilleggsnæringer i landbruket

Søknadsfristen er 20. april, og søknadsskjemaene for ordningen finner du på <https://mglandbruk.no/2021/08/18/soknadsfrister/>

Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) 2024

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor og Nord-Fron landbrukskontor har revidert tiltaksstrategi og retningslinjer for SMIL-ordningen. Dette gjøres hvert 4. år. Ordningen omfatter kulturlandskaps- og forurensningstiltak.

Formålet er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift.

Retningslinjene for Ringebu og Sør-Fron finner du på [SMIL-tilskudd – Midt-Gudbrandsdal Landbrukskontor \(mglbruk.no\)](https://www.mglbruk.no/)

Retningslinjene for Nord-Fron finner du her: <https://www.nord-fron.kommune.no/f/p1/ibc2b2138-bddf-442e-a209-d3c6e1aea838/tiltakstrategier-for-spesielle-miljotiltak-for-landbruket-smil-for-nord-fron-kommune-i-perioden-2020-2023.pdf>

Du kan også få et eksemplar ved å henvende deg til landbrukskontoret. Søknaden leveres elektronisk gjennom ID-porten/Altinn.

Søknadsfrist i Sør-Fron og Ringebu er 15. mars.

Søknadsfrist i Nord-Fron er 15. april.

3. Gjødslingsplan

Gjødslingsplan er et viktig redskap for økonomisk og miljømessig tilpassing av drifta på gården. [Forskrift om gjødslingsplanlegging](#) gjelder alle foretak som disponerer jordbruksareal med planteproduksjon, og som har rett til produksjonstilskudd.

Hva skal gjødslingsplanen inneholde?

I [forskrift om gjødslingsplanlegging](#) finner du hvilke krav som settes til utforming av gjødslingsplanen, i følge forskriften skal det utformes en gjødslingsplan for hver sesong. Selv om foretaket får andre til å utarbeide gjødslingsplanen er det foretaket selv som er ansvarlig for at gjødslingsplanen tilfredsstiller kravene. Gjødslingsplanen skal omfatte alt jordbruksareal som foretaket disponerer (alle skifter), også innmarksbeiter og areal som ikke blir gjødslet. Dette vil si at arealet i gjødslingsplanen skal samsvare med arealet foretaket søker areal- og kulturlandskapstilskudd for.

Gjødslingsplanen skal inneholde en kartskisse, med oppgitt målestokk, som tydelig viser skifteinndelingen.

Innmarksbeite skal med i gjødslingsplanen

For innmarksbeite og annet areal som ikke gjødsles, trengs det ikke jordprøver, kun en kommentar i planen om at arealet ikke blir gjødslet. Dersom innmarksbeiter gjødsles, skal det også tas jordprøver og utarbeides gjødslingsplan på lik linje som fulldyrka/overflatedyrka jord. Merk at dersom det skal spres husdyrgjødsel på innmarksbeite må dette først godkjennes som spredeareal. Dette gjelder ikke ved bruk av kunstgjødsel.

Jordprøver

Jordprøvene skal være maks 8 år gamle. For vekstsesongen 2024 betyr det at de eldste prøvene som godtas er fra 2016.

Landbrukskontoret låner ut utstyr for jordprøvetaking, dersom man ønsker å utføre det selv.

Søknad om flerårig gjødslingsplan

Foretak som disponerer husdyrgjødsel fra mer enn 5 gjødseldyrenheter skal ha en årlig gjødslingsplan. Foretak som har en enkel driftsform, liten variasjon i arealbruken eller ekstensiv driftsform, slik at gjødslingsbehovet varierer svært lite for de enkelte skiftene fra år til år, kan gjødslingsplanen være i inntil 5 år når dette godkjennes av kommunen. [Søknad om godkjenning av flerårig gjødslingsplan.](#)

For Nord-Fron: <https://www.nord-fron.kommune.no/tjenester/naringsliv/landbruk-utmark-og-vilt/jordbruk/>

4. Statlig landbruksforvaltning

Statlig landbruksforvaltning har som oppgave å gjennomføre gjeldende landbrukspolitikk. Her er en oversikt over hvordan statlig landbruksforvaltning er bygget opp:

I fylket

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Telefon: 61 26 60 00
Postadresse: Postboks 987, 2604 Lillehammer
E-post: sfinpost@statsforvalteren.no
Nettsted: <https://www.statsforvalteren.no/innlandet>

INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Telefon: 62 00 08 80
Postadresse: Postboks 4404 Bedriftssenteret, 2325 Hamar
E-post: post@innlandetfylke.no
Nettsted: <https://innlandetfylke.no/>

Nasjonalt

LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET (LMD)

Telefon: 22 24 90 90
E-post: postmottak@lmd.dep.no
Nettsted: www.lmd.dep.no

LANDBRUKSDIREKTORATET (tidligere Statens Landbruksforvaltning)

Telefon: 78 60 60 00

E-post: postmottak@landbruksdirektoratet.no

Nettstad: <https://www.landbruksdirektoratet.no>

5. Rådgivningstjenester i landbruket

Norsk Landbruksrådgiving SA (NLR)

NLR er en uavhengig rådgivningsorganisasjon for bønder. NLR har kompetanse på plantekultur, økonomi, bygningsteknikk, hydroteknikk, HMS og klima. NLR er eid av medlemmene.

NLR er et landsdekkende samvirkeforetak med over 370 medarbeidere, og består av 6 regionavdelinger, Innlandet er en av dem. For bønder i Midtdalen er kontoret på Vinstra det nærmeste.

Les mer om NLR her: <https://www.nlr.no/>

For mjølkeprodusenter

TINE - <https://medlem.tine.no/>

TINE har egen rådgivningstjeneste retta mot medlemmer som leverer mjølk.

Telefon: 51 37 15 00

E-post: medlem@tine.no

Q-MEIERIET GAUSDAL - www.q-meieriene.no

Q-meieriet har egen rådgivningstjeneste retta mot produsenter som leverer mjølk.

Telefon: 55 10 00 00

For kjøttprodusenter

NORTURA - <https://medlem.nortura.no/>

Nortura har spesialrådgiver for alle dyreslag (storfe, svin, sau). For mer info ta kontakt med medlemssenteret:

Telefon: 95 51 84 00

FATLAND (slakteri) - www.fatland.no

Har tilbud om rådgivning og oppfølging av produsenter, både på storfe, sau og svin.

Telefon: 23 17 63 50

FURUSETH SLAKTERI - www.furuset.no

Har tilbud om rådgivning til produsentene, både på storfe, sau og svin.

Telefon: 63 97 70 10

6. Avlsorganisasjoner

Det finnes avlsorganisasjoner for alle de vanlige husdyra våre. Flere av organisasjonene har lokallag i tillegg til den nasjonale organisasjonen.

GENO - www.geno.no

Avls- og seminorganisasjonen Geno eies og drives av norske storfebønder.

Telefon: 950 20 600

E-post: post@geno.no

TYR Norsk kjøttfeavlslag - www.tyr.no

Tyr er en avlsorganisasjon for kjøttfe. De arbeider i tillegg for økonomien i ammekuproduksjonen.

Tlf: 952 90 855

E-post: tyr@tyr.no

NORSK SAU OG GEIT - www.nsg.no

Norsk Sau og Geit (NSG) er en faglig medlemsorganisasjon som arbeider for å fremme et rasjonelt og lønnsomt sau- og geitehold, trygge beiteretten og stimulere til samarbeid om produksjon og omsetning

Telefon: 23 08 47 70

E-post: nsg@nsg.no

Lokallag av sau og geit i Midt-Gudbrandsdal (NSG):

Lag	Leder	Mobilnr.	E-post
Nord-Fron	Ola Masseng Sylte	917 18 012	ola.m.sylte@hotmail.com
Sør-Fron	Erik Blakstad Haave	994 84 343	nordrehove@gmail.com
Ringebu	Lars Rudi	994 39 276	Lars.rudi@gmail.com
Fåvang	Håvard Amrud	940 57 389	amrud@online.no

NORSVIN - www.norsvin.no

Norsvin er en avls- og seminorganisasjon eid av norske svineprodusenter.

Telefon: 62 51 01 00

E-post: norsvin@norsvin.no

NORSK FJØRFELAG - www.nfl.no

Norsk Fjørfelag er en landsomfattende interesseorganisasjon som arbeider med faglige og politiske utfordringer i fjørfesektoren.

Telefon: 934 99 082

E-post: nfl@nfl.no

NORSK HESTESENTER STARUM - www.nhest.no

Norsk Hestesenter (NHS) sitt formål er å fremme kvaliteten på hestehold og avl på de norske rasene i Norge, og å være det øverste faglige senter for utdanning av hestepersonell og for avl av hest i Norge.

Telefon: 61 16 55 00

E-post: nhest@nhest.no

NORGES KANINAVLSFORBUND - www.kanin-nkf.net

Norges Kaninavl forbund (NKF) arbeider for å fremme kaninavlens utvikling og utbredelse i landet, både for sports- og produksjonsavl.

7. Faglaga i landbruket

Bondelaga, småbrukarlaga og skogeierlaga blir ofte kalla for faglaga i landbruket. Formålet for disse organisasjonene er å ta vare på bonden/småbrukeren/skogbrukeren sine interesser. Laga har både fylkeslag og lokallag.

Primærnæringsutvalget i Midt-Gudbrandsdal

Primærnæringsutvalget i Midt-Gudbrandsdal er et samarbeidsorgan for faglaga i landbruket i Midt-Gudbrandsdal. Utvalget har som oppgave å følge opp [Utviklingsplan for landbruket i Midt-Gudbrandsdal 2019 – 2022](#).

Følgende representanter sitter i utvalget:

- Marthe Dypdalen, Nord-Fron bondelag (leder)
- John Madsveen, Ringebu-Fåvang skogeierlag
- Kristian Bredeveien, Sør-Fron Bonde- og Småbrukarlag
- Knut Evensen, Ringebu Bondelag
- Jan Karenstuen, Nord-Fron Bonde- og Småbrukarlag
- Jonas Ottesen, Fron Skogeierlag

Sekretær for utvalget er Anne Berit Grasbakken, Statsforvalteren i Innlandet.

Bondelaget

Innlandet bondelag - <https://www.bondelaget.no/innlandet/>

Telefon: 61 05 18 00

E-post: innlandet@bondelaget.no

Lokallag

Navn	Leder	Tlf	E-post
Nord-Fron	Marthe Dypdalen	915 48 144	mdypdalen@yahoo.no
Kvikne	Ola Masseng Sylte	917 18 012	ola.m.sylte@hotmail.com
Sør-Fron	Anders Bergseth	958 85 047	anders@bergseth.org
Ringebu Fåvang bondelag	Knut Evensen	905 75 919	knut.evensen@nortura.no

Bonde- og Småbrukarlaget

Oppland Bonde- og Småbrukarlag - <https://www.smabrukarlaget.no/oppland/>

Telefon: 61 25 75 70 / 909 90 043

E-post: oppland@smabrukarlaget.no

Lokallag

Navn	Leder	Adresse	Tlf	E-post
Nord-Fron	Ole Petter Berget	2643 Skåbu	452 51 529	o-p-be@frisurf.no
Ringebu-Fåvang bonde og småbrukerlag	Thomas Ødegård	2634 Fåvang	996 31 918	tho.o@online.no
Sør-Fron Bonde – og småbrukerlag	Jon Arild Heggelihaugen	2647 Sør-Fron	908 21 658	jo-arilh@hotmail.no

Skogeierlag

Glommen Mjøsen Skog - <https://www.glommen-mjosen.no/>

Telefon: 62 43 53 00

E-post: post@glommen-mjosen.no z

Ansatte

Skogbruksleder i Lesja. Dovre, Sel og Nord- Fron	Ola Jo Nørstegård ojn@glommen-mjosen.no	911 97 679
Skogbruksleder Ringebu/ Fåvang/Sør-Fron	Øyvind Sørli oso@glommen-mjosen.no	959 71 828

Midt-Gudbrandsdal skogeierområde

Navn	Leder	Adresse	Tlf	E-post
Fron	Petter Jon Vaet Spjotum	Søre Feforvegen 49 2640 Vinstra	90879781	spjotum@online.no
Ringebu- Fåvang	John Madssveen	2634 Fåvang	997 514749	newhollandt5060@hotmail.no

8. Grunneierlag, beite- og gjeterlag

Nord-Fron

Grunneierlag

Kvam grunneierlag v/ Pål Klomstad, Kvam	Leinsida grunneierlag v/ Ola Einar Krok, Kvam	Sørdorp grunneierlag v/ Bredo Hvattum, Vinstra
Ruste grunneierlag V/Rune Haverstad, Vinstra	Kvikne/Skåbu grunneierlag v/ Ola K. Aasmundstad, Vinstra	Sorperoa jaktforening v/ Knut Kirknes, Vinstra
Vinstradalen utmarkslag v/ Eivind Kvalen	Sørdorp Sameie v/ Jørn Skoe	

Beite- og gjeterlag

Her finner du informasjon om beitebruksplan og beredskapsplan for beitebruk i kommunen:

<https://www.nord-fron.kommune.no/f/p1/i295dc4ec-c69c-4801-94b0-303871004852/temaplan-for-beitebruk-2020-2029-endeleg-utgave.pdf>

Breistulen beitelag BA v/ Erling Magnus Vaterland, Vinstra	Espedalen Bygdeallmenning v/ leier i driftsstyret Anders Morken, Sør-Fron	Hattdalseter beitelag BA v/ Ivar Sylte, Kvikne, Vinstra
Kvam Vestside beitelag BA v/ Odd Arne Myromslien, Kvam	Kvikne og Sorperoa beitelag v/ Ola Masseng Sylte, Kvikne, Vinstra	Rustkjølen beitelag BA v/ Tord Rusthage, Vinstra
Skåbu beitelag BA v/ Sven Arne Sæther, Skåbu	Storhøliseter beitelag BA v/ Iver Ottar Veslum, Skåbu	Leinbakken beitelag BA v/ Knut Bjørnstad, Kvam
Kvam Østside beitelag BA v/ Jonny Mathisen, Kvam	Sørdorp beitelag BA v/ Marthe Dypdalen, Vinstra	Sørdorp og Kvam hesteavlslag v/ Morten Sandbakken, Vinstra

Sør-Fron

Grunneierlag

Ryssland og Skurdal utmarksforvaltning SA v/ Tor Suleng, Sør-Fron	Espedalen utmarkslag v/ Ole Petter Foss	Ryssland Østsides grunneierlag BA v/ Jan Tagestad, Sør-Fron
Østkjølen grunneierlag v/ Terje Stian Bjørke, Sør-Fron	Nordre Liens utmarksforvaltning SA v/ Erik Andre Kvernes, Sør-Fron	Søre Lia grunneierlag v/ Olaf Forr, Sør-Fron

Beite- og gjeterlag

På <https://mqlandbruk.no/beitebruk/> finner du informasjon om beitebruksplan og beredskapsplan for beitebruk i kommunen:

Børkdalsfjellet beitelag v/ Pål Egil Rønn, Sør-Fron	Gjelseter og Vallen beitelag v/ Stig Grytting, Sør-Fron	Vestkjølen beitelag v/ Kjetil Nyhus, Sør-Fron
Østkjølen og Vuludalen Beitelag v/ Lars Ole Auglestad, Sør-Fron	Ryssland beitelag Ikke i drift	

Ringebu

Grunneierlag

Venabygd grunneierlag SA v/ Thor Kvitrud, Venabygd	Kjønås utmarkslag SA v/ Jon Einar Høystad, Ringebu	Vekkom utmarkslag v/ Erik Odlo, Ringebu
Søre Stranden utmarkslag SA v/ Hans Sveipe, Fåvang	Brekkom utmarkslag SA v/ Lars Sønstevooldhaugen, Fåvang	Fåvang utmarkslag SA v/ Erik Johansen Rudrud, Fåvang
Nordre Stranden grunneierlag v/ Mari Berge, Fåvang	Mer informasjon hos Ringebu Natur www.ringebu-natur.no	

Beite- og gjeterlag

På <https://mqlandbruk.no/beitebruk/> finner du informasjon om beitebruksplan og beredskapsplan for beitebruk i kommunen

Ramshytta gjeterlag v/ Helge Roar Husom, Venabygd	Vekkom saugjeterlag v/ Tor-Håkon Berget, Ringeby	Brekkom fellesdrift v/ Jostein Tromsnes, Fåvang
Fåvang gjeterlag v/ Per Arne Kleven, Fåvang	Vestsida beitelag v/ Lars Dalbakk, Fåvang	Bretttingsdalen fegjeting v/ Bjørn Haugen, Ringeby
Stulskjølen beitelag v/ Ole Høystad. Ringeby		

9. Fjellstyrene

	Fjellstyresekretær	Folkevalgte medlemmer
Fron fjellstyre	Per Erik Sannes	Svein Rune Jetlund (Sør-Fron)- leder Sjur Sande (Nord-Fron) -nestleder Kristian Ekre (Nord-Fron) Ola Masseng Sylte (Nord Fron) Solveig Odlo Rønn (Sør-Fron) Per Gunnar Hagelien (Sør-Fron)
Vulufjell statsallmenning	Per Erik Sannes	Morten Randen (Nord-Fron) -leder Sigrid Grotheim Steig (Sør-Fron) - nestleder Tor Bjørke (Sør-Fron) Harald Gryttingslien (Sør-Fron) Per Henry Vassdøkken (Nord-Fron) Vemund Hagen (Nord-Fron)
Ringeby fjellstyre	Paul Antoni Nilsen	Kristin Bårdsløkken – leder Magnus Rønningen - nestleder Inge Asphoug Gunnar Myrvang Per Øystein Østensen Hans Ola Kampen Turi Elise Kaus

10. Mottakere av råvarer fra landbruket

Mjøl	
Landbrukssamvirke	Private
Tine Meieriet Øst Frya Tlf. 03080 (sentralt) Tlf. 815 02 000 (medl.tlf) www.tine.no	Q-meieriene avd Gausdal Tlf. 61 22 32 29 www.q-meieriene.no
Slaktedyr	
Storfe, småfe og svin	
Nortura Rudshøgda Tlf. 03070 (sentralt) Tlf. 800 81 082 (medl.tlf) www.nortura.no	Fatland Oslo AS Tlf. 23 17 63 50 www.fatland.no Furuseth slakterier AS, Tlf. 63 97 70 10 www.furuseth.no
Fjørfe	
Nortura Elverum Tlf. 03070 (sentralt) Tlf. 800 81 082 (medl.tlf) www.nortura.no	
Korn	
FK kornmottak Tlf. 72 50 50 50 www.fk.no	Vinstra Bruk AS Tlf 61 29 01 20 www.norgesfor.no
Potet	
A.L Gartnerhallen Tlf. 23 24 93 00 www.gartner.no	
Egg	
Nortura Heimdal Tlf. 03070 (sentralt) Tlf. 800 81 082 (medl.tlf) www.nortura.no	
Tømmer	
Glommen Mjøsen Skog BA post@glommen-mjosen.no www.glommen-mjosen.no	Nortømmer AS Tlf. 22 51 89 35 www.nortommer.no post@nortommer.no

11. Leverandører av driftsmiddel til landbruket

Kraftfôr	
Landbrukssamvirke	Private
Felleskjøpet Agri www.fk.no Tlf. 72 50 50 50 Avd. Vinstra 99 26 37 52	E.A. SMITH AS AVD BYGGERN FÅVANG Tlf: 61 28 13 33 http://www.byggern.no/favang/ Norgesfôr Vinstra Vinstra Bruk Tlf. 61 29 01 20 www.norgesfor.no Strand Unikorn Moelv Tlf. 63 35 15 00 https://www.norgesfor.no/strand-unikorn/
Gjødsel og kalk, diverse driftsmidler	
Felleskjøpet Agri Tlf. 72 50 50 50 www.fk.no Avd. Vinstra 99 26 37 52	E.A. SMITH AS AVD BYGGERN FÅVANG Tlf: 61 28 13 33 http://www.byggern.no/favang/ Gausdal Landhandleri AS Tlf 61 22 00 00 www.gaus.no Gausdal kalk Tlf. 61 22 35 60 Strand Unikorn Moelv Tlf. 63 35 15 00 https://www.norgesfor.no/strand-unikorn/
Maskiner og redskap	
Felleskjøpet Agri 72 50 50 50 Otta, Lillehammer www.fk.no	Eik Senteret Tlf. 61 21 60 50 Fron Traktorservice AS Tlf. 61 29 24 60 Fåvang maskin Tlf. 61 28 24 50 www.favangmaskin.no Akershus Traktor Tlf. 954 44 899

	Krokkasser.no Tlf. 91 19 04 04 post@krokkasser.no Lena Maskin, avd. Gudbrandsdalen Tlf. 41 25 66 01 Maskinsenteret I Gudbrandsdalen Tlf. 612 30 300 post@maskingudbrandsdal.no
--	---

12. Regnskapskontor

Vekstra Regnskap Gudbrandsdal Avd. Vinstra Strandgata 33 2640 Vinstra Tlf. 61 29 52 70 E-post: hilde.bjorkheim@vekstra.no	Avd. Fåvang Stasjonsvegen 1 2634 Fåvang Tlf. 61 28 43 30 E-post: hilde.bjorkheim@vekstra.no
Snøhetta Regnskap Fron 2640 Vinstra Tlf. 61 21 51 30 e-post: post@snohettaregnskap.no	Snøhetta Regnskap Ringeby Jernbanegata 4 2630 Ringeby Tlf. 61 21 50 80 post@snohettaregnskap.no

13. Avløserlag

Norske Landbrukstjenester (NLT) ble starta i 1991. Det er en selvfinansiert medlemsorganisasjon for avløserlaga og landbrukstjenestene i Norge. NLT sin hovedoppgave er å arbeide for at medlemslaga skal kunne tilby bøndene tjenester av høy kvalitet. Først og fremst for å dekke behovet for kvalifisert arbeidskraft.

www.landbrukstjenester.no

Følgende avløserlag finnes i Midt-Gudbrandsdalen:

Fron avløserlag Strandgata 54 2640 Vinstra Tlf. 61 29 22 30 / 977 06 598 e-post: post@fronavloserlag.no www.fron-avloserlag.no Åpningstid: Mandag, tirsdag, og torsdag kl. 10 - 15

Ringebu avløserlag

Tromsnesvegen 37
2634 Fåvang
mobil: 95 02 70 29

14. Kvalitetssystem i landbruket (KSL)

Kvalitetssystem i landbruket (KSL) er et felles kvalitetssystem for primærproduksjonen i Norge, og er anerkjent av Mattilsynet som en nasjonal bransjestandard. Kravene i KSL-standardens bygger på offentlige lover og forskrifter, pluss noen egendefinerte krav i tillegg.

Med KSL sikrer man at produksjonen på norske gårder skjer i samsvar med lover og regler, som for eksempel god dyrevelferd, HMS, smittevern, avfallshåndtering, bruk av plantevernmidler mm. I tillegg gir det bonden et styringsverktøy for sin egen produksjon. Produsenter som er med i KSL får en høyere pris for produktene sine.

Er du med i KSL må du gjennomføre en årlig egenrevisjon av driften din, hvor du går gjennom sjekklister og krysser av for hvordan din drift er. I tillegg kan man få besøk av en KSL-revisor, som vil gå gjennom KSL sammen med deg og se om det er avvik på din gård som må rettes opp i.

KSL administreres av Matmerk og du finner mer info om systemet på deres hjemmesider:

<https://ksl.matmerk.no/no>

15. Mattilsynet

Mattilsynet er et statlig, landsdekkende forvaltingsorgan som er med på å sikre forbrukerne trygg mat og trygt drikkevann. Mattilsynet skal framme folke-, plante-, fiske- og dyrehelse, miljøvennlig produksjon og etisk forsvarlig hold av fisk og dyr. Mattilsynet har også oppgaver i forhold til kosmetikk og legemiddel, og fører tilsyn med dyrehelsepersonell.

Mattilsynet sine roller er å forvalte og rettlede om regelverk, føre et risikobasert tilsyn, formidle informasjon og kunnskap og ha beredskap. Mattilsynet skal gi faglige råd til Landbruks-, Fiskeri- og Helsedepartementet.

Gudbrandsdal fra Dovre i nord til Øyer i sør er egen avdeling under Mattilsynet. Kontorsteder er på Otta og på Lillehammer.

Kontakt Mattilsynet: 22 40 00 00

Se også www.mattilsynet.no

16. Veterinærvakt

Veterinærvakta i Fron	Veterinærvakta i Ringebu	Stav veterinærsenter
Tlf. 61 29 14 00	Tlf. 61 28 05 00	Tlf. 61 27 65 14

17. Statens naturoppsyn (SNO), rovviltkontakter

Statens naturoppsyn (SNO) er organisert som en del av Miljødirektoratet og den administrative staben og ledelsen sitter i Trondheim. SNO er et praktisk feltapparat som dekker hele landet, med over 60 lokalkontorer.

SNO holder oppsyn med at følgende miljølover blir fulgt både på offentlig og privat grunn:

- frilufsloven, naturmangfoldloven, motorferdselloven, kulturminneloven, viltloven, laks- og innlandsfiskloven, markaloven og småbåtloven

SNO sine hovedoppgaver er kontroll, informasjon og veiledning, i tillegg til registrering, dokumentasjon, skjøtsel og tilrettelegging.

Opgaver innen rovviltforvaltning består blant annet av bestandsregistrering og skadedokumentasjon knyttet til erstatningsordningen for bufe og tamrein.

SNO lokale rovviltkontakt i Midt-/Sør-Gudbrandsdal	Telefon
Christen Bårdsløkken	911 53 729
Odd Steinar Granheim	975 60 167
Terje Stian Bjørke	901 06 384

18. Vakttelefon ved rovviltangrep mot beitedyr

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor og Nord-Fron kommune samarbeider om en vaktordning i forbindelse med rovviltangrep på beitedyr. Formålet med vaktordningen er å imøtekomme fylkesmannens behov for varsling og tiltak i forbindelse med rovdyrangrep mot beitedyr i beitesesongen og å informere beitelag og beitebrukere i Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron kommuner. Telefonen er bemannet 07.00 – 22.00 hele uken i perioden 1. juni til 15. september

Vakttelefon for Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron: 94 87 89 44.

Her finner du beredskapsplaner for beitebruk for Ringebu og Sør-Fron kommuner:

<https://mglandbruk.no/2021/08/16/beredskapsplan-for-beitebruk/>

Beredskapsplanen for beitebruk i Nord-Fron kommune finner du på side 54 i temaplanen for beitebruk: [temaplan-for-beitebruk-2020-2029-endeleg-utgave.pdf \(nord-fron.kommune.no\)](#)

19. Bondens nettverk

Bondens nettverk har som mål å forebygge psykisk uhelse i landbruket og være et sikkerhetsnett hvis en ulykke rammer bonden. Ta kontakt om du trenger noen å snakke med. Det kan gjelde både egne utfordringer og om du vet om noen som sliter.

Kontaktpersoner for Bondens nettverk i Sør-Fron og Ringebu: [Bondens nettverk – Midt-Gudbrandsdal Landbrukskontor \(mglandbruk.no\)](#)

Kontaktpersoner for Bondens nettverk i Nord-Fron: [Bondens nettverk - Nord-Fron kommune](#)

20. Beredskap

Nord-Fron kommune, Sør-Fron kommune, Beredskapsgruppa i Fron, Fron Avløserlag, Norsk Landbruksrådgivning Innlandet og Veterinærvakta Fron har i fellesskap etablert en beredskapsplan ved sykdom hos dyreholdere.

Når det gjelder melkeproduksjon har Fron avløserlag tilstrekkelig med avløsere ved en krisesituasjon.

Under lamminga 2020 ble det på grunn av korona i tillegg til faste avløsere etablert en beredskapsgruppe bestående av ca. 20 personer i Nord-Fron og Sør-Fron. Disse har lang erfaring fra dyrehold og lamming (i hovedsak tidligere saueprodusenter) og kunne hjelpe til dersom situasjonen ble prekær.

Beredskapsgruppen administreres av Fron Avløserlag. Har du spørsmål, ta kontakt med Fron Avløserlag på telefon 61 29 22 30 / 977 06 598, eller med landbrukskontoret i Nord-Fron på telefon 61 21 61 90.

21. Kart

- Gårdskart - <https://gardskart.nibio.no/search>

Tjenesten er tilrettelagt for landbruksforvaltningen og eiere og brukere av landbrukseiendommer, men er åpen for alle.

- Kilden - nibio.no/tjenester/kilden

Kilden er NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi) sin kartløsning hvor de fleste av instituttets nasjonale kartdata er samlet. Her kan du se kart med markslag, jordsmonn, beitebruk og skog sammen med kart fra andre parter i Norge digitalt. Du kan tegne i kartet og laste inn egne GPS-filer. Fra 2020 er det også mulig å se kart og flyfoto i tre dimensjoner (3D) og på den måten få visualisert landskapet bedre. Kilden er åpen for alle.

- Se Eiendom - <https://seeiendom.kartverket.no/>

På Se eiendom kan du gjøre oppslag i kart og se hva som står om din egen og andres eiendom i det offisielle eiendomsregisteret (matrikkelen) i Norge. På den måten kan du kontrollere opplysningene om en eiendom, for eksempel ved kjøp av bolig. Du kan se hva som er tinglyst ved å finne en eiendom i kartet og klikke på "Vis mer informasjon om eiendommen".

- Kommunekart - <https://kommunekart.com/>

Kommunekart gir deg detaljerte kart og flybilder over hele Norge. Du kan søke opp adresser, steder og eiendommer over hele landet, og du kan enkelt beregne en kjørerute med trinn-for-trinn instruksjoner for hvordan du når målet ditt. I dette kartet kan du se planstatus i kommunen (reguleringsplaner og kommuneplan)

Du finner appene for nedlastning i App-store og i Google Play, i tillegg kan du åpne Kommunekart.com i de fleste nettlesere både på PC, Mac, telefoner og nettbrett.

22. Opplæring og kurs

Det er mange som holder kurs og opplæring som er relevant for landbruket. Kurs er del av medlemstilbudet fra Tine, Nortura, Geno, Norsvin, Tyr, Norsk Sau og Geitavlslag, Mjøsen, Landbrukets HMS-tjeneste og Norsk landbruksrådgiving. I tillegg har vi følgende aktører som holder kurs og utdanning som kan være relevant for landbruket

Videregående og høyere utdanning

Karriere Oppland	Vinstra vidaregåande skule 2640 Vinstra Tlf. 61 29 23 00 e-post: post@opus-mq.no http://www.oppland.no/Karriere-Oppland/Midt-Gudbrandsdal/
Fagskolen Innlandet	Fagskolen Innlandet 2815 Gjøvik Tlf: 61 14 54 00 E-post: firmapost@fagskolen-innlandet.no https://www.fagskolen-innlandet.no/
Høgskolen i Innlandet (HINN)	Høgskolen i Innlandet Postboks 400 2418 Elverum Tlf 62 43 00 00 e-post: postmottak@inn.no www.inn.no
NTNU i Gjøvik	Teknologivn. 22 2802 Gjøvik Tlf. 61 13 54 00 e-post: postmottak@ntnu.no www.ntnu.no/gjovik.no
Norges Miljø- og biovitenskapelige Universitet (NMBU)	www.nmbu.no

Landbruksfaglige kurs og utdanninger

Voksenagronomen Agronomutdanninga går over to år på deltid. Fullført opplæring og bestått eksamen gir grunnlag for kompetansebevis/yrkeskompetanse som agronom.	https://www.karriereinnlandet.no/karrieresentre/gjovikregionen/videregaende-opplaring/voksenagronom/voksenagronom.16748.aspx
Norsvinskolen Norsvinskolen tilbyr kurs innen smågrisproduksjon, slaktegrisproduksjon og driftsledelse. De tilbyr også inseminasjonskurs og ulike fordypningskurs	https://norsvin.no/norsvinskolen/
Storfeskolen Storfeskolen er et digitalt utdanningstilbud innen fruktbarhet og avl. Den består av fem kurs med ulike tema.	https://www.geno.no/kurs-og-aktiviteter/storfeskolen--cand.ku/

23. Andre organisasjoner

Norges Bygdekvinnelag

www.bygdekvinnelaget.no

Tlf. 22 05 48 15

Norges Bygdekvinnelag (NBK) er en partipolitisk nøytral kvinneorganisasjon som arbeider for kvinnene og bygdene sine interesser, nasjonalt og internasjonalt. Bygdekvinnelaget har hovedsatsingsområdene sine innenfor kultur, mat og miljø.

På deres hjemmeside finner du kontaktinformasjon til ditt lokallag

DEBIO

www.debio.no

Tlf: 63 86 26 50

E-post: kontor@debio.no

Har på vegne av staten ansvar for å kontrollere produksjon av økologiske matvarer.

Godt Bondevett

www.godtbondevett.no

Dette er Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag og Landbrukets HMS-tjeneste sin nettside om psykisk helse i landbruket. Siden er finansiert ved hjelp av sentrale bygdeutviklingsmidler. Målet er å øke oppmerksomheten og bevisstheten omkring hva som kan være med på å gjøre en forskjell i hverdagen vår som bønder.

Hanen

www.hanen.no

Hanen (tidligere Norsk Bygdeturisme og Gardsmat) er en landsdekkende bransje- og markedsorganisasjon for virksomheter innen bygdeturisme og gårdsmat i Norge.

Bondens Marked

www.bondensmarked.no

Bondens marked er et torg der lokale matprodusenter, håndverksprodusenter, gartnere m.fl. selger varene sine direkte til forbrukeren.

På deres hjemmeside finner du kontaktinformasjon til din representant for Bondens marked

Gudbrandsdalsmat

www.gudbrandsdalsmat.no

Gudbrandsdalsmat BA har 25 andelseiere fra hele Gudbrandsdalen. De vil sette produksjon av lokalmat inn i en heilskap der produkt, dyr og kulturlandskap skaper det unike produkt og den gode historia.

Matprodusentene i Gudbrandsdalsmat BA må oppfylle ei rekke kvalitetskriterier med omsyn til produksjonsmåte og bruk av råvarer for å bli andelseier og for å få rettigheter til å bruke merket Gudbrandsdalsmat.

Inn på tunet

<https://www.innpatunetinnlandet.no>

Inn på tunet Innlandet SA representerer gårder som sammen har dannet felles foretak som yter velferdstjenester. Tilbudene tilpasses alle nivå og aldrer. De fleste tilbudene er rettet mot oppvekst og opplæring, arbeid og arbeidstrening samt helse og omsorg.

Kontaktperson: Eli Grøntoft Dybdahl, tlf. 915 55 293. E-post: egd@innpatunet.no

For å bli godkjent som Inn på tunet-gård, les mer hos [Stiftelsen Norsk Mat](#).

REKO-ring

REKO er en salg- og distribusjonsmodell for lokalmat som skal gjøre det enkelt og effektivt for produsentene å selge varer lokalt direkte til kunden uten mellomledd. Kommunikasjonen mellom produsent og forbruker foregår gjennom at REKO-ringen har en gruppeside på Facebook. I forbindelse med et matsatsningsprosjekt ved Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor ble REKO-ringen Ringebru startet sommeren 2020.

Ønsker du å kjøpe varer direkte fra produsenten? Meld deg inn i Facebookgruppa [REKO-ringen Ringebru](#). Her vil produsenter annonsere varene sine i forkant av utleveringen. Bestilling av varer

skjer ved at forbruker kommenterer i de aktuelle annonsene. Bestillingen din er bindende og varer må hentes til avtalt tidspunkt.

Er du produsent og ønsker å selge dine varer i REKO-ringen Ringeby? Da kan du melde deg inn i Facebookgruppa [Produsentsiden for REKO-ringen i Ringeby](#). Her vil du få informasjon som er relevant for deg som er produsent.

24. Lover og forskrifter

Se www.lovdatab.no, www.regelhjelp.no eller spør på landbrukskontoret

25. Aktuelle nettadresser

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor (felles kontor for Ringeby og Sør-Fron kommuner)	www.mglandbruk.no
Ringeby kommune	www.ringeby.kommune.no
Sør-Fron kommune	www.sor-fron.kommune.no
Nord-Fron kommune	www.nord-fron.kommune.no
Landbruks- og matdepartementet	http://www.regjeringen.no/nb/dep/lmd.html
Landbruksdirektoratet	https://www.landbruksdirektoratet.no/no/
Statsforvalteren i Innlandet	https://www.statsforvalteren.no/nb/innlandet/
Innlandet fylkeskommune	www.innlandetfylke.no